

LuomuOPE
-lisää luomuosaaamista
ruokaketjun koulutukseen
(2024-2027)

Mistä on kyse?

LuomuOPE on valtakunnallinen **koulutus- ja kehittämishanke**, jonka pitkän tähtäimen tavoitteena on kasvattaa luomuosajien sekä luomupetuksen määrää ja laatua.

Hankkeella edistetään Luomu 2.0 -ohjelman tavoitteita ja luomun kasvua Suomessa. Luomun vahvuuksien ymmärtäminen auttaa kehittämään uusia innovaatioita ja tuotekehitystä, edistämään luomun vientiä ja ruokaan liittyviä kansainvälisiä liiketoimintamahdollisuuksia.

Syvällisempi luomuosaaaminen vahvistaa luomun imagoa ja arvoa sertifioituna järjestelmänä ja osana kestävästä ruuantuotantoa.

LuomuOPE edistää kansallisen Luomu 2.0 -ohjelman tavoitteiden saavuttamista

Luomun markkinaosuuden kasvattaminen, tavoite 5 %

Julkisten keittiöiden luomun käytön lisääminen, tavoite 25 %

Luomuelintarvikkeiden valikoiman ja jalostusasteen nosto

Suomesta merkittävä luomun vientimaa

Luomutuotannon lisääminen, tavoite 25 %

Luomukeruualueen kasvattaminen

Luomuvesiviljelyn käynnistäminen

Luomuosaamisen ja -tiedon lisääminen (perustiedot luomusta kaikille ruokaketjun opiskelijoille)

Luomulainsäädäntö ja valvonnan kehittäminen

”Osaamisen kehittäminen lähtee koulutuksesta. Siksi perustiedot luomusta olisi otettava toisen asteen ammatillisen sekä AMK- ja ylemmän korkeakoulutuksen opetussuunnitelmiin. Elintarvikejalostuksen palvelukseen tulevien työntekijöiden koulutukseen pitäisi kuulua luomutuotteiden erityisvaatimukseen perehtyminen. Yhteistyötä opetuksen kehittämisessä maatalous- ja opetushallinnon välillä on lisättävä.”

LuomuOPE pohjautuu LUKOKE -hankkeen toimenpidesuosituksiin

Luomu 2.0 tavoitteiden huomioiminen strategioissa ja toimintasuunnitelmissa. Luomu näkyväksi opetuksessa ja arjessa.

Opettajien luomuosaamisen parantaminen. Luomun integrointi omaan opetukseen ja tutkimukseen

Opetussuunnitelmien kehittäminen. Luomu osaksi perusopintojen tavoitteita kaikilla koulutusastella kattaen koko ruokaketjun.

Opetuksen toteutusten kehittäminen. Uusien luomuun perehdyttävien toimintamuotojen kehittäminen opetuksen toteutuksiin.

Luomu kasvuun – toimenpide-ehdotukset oppilaitoksille

Luomuun liittyvän oppimateriaalin - ja koulutustarjonnan kehittäminen. Uusien koulutustuotteiden kehittäminen ja tietoisuuden lisääminen olemassa olevista materiaaleista.

Oppimisympäristöjen kehittäminen. Luomun kytkeminen oppilaitosten demonstraatio- ja harjoitteluympäristöihin.

Luomuviestinnän huomioiminen. Luomutiedon hyödyntäminen oppilaitosten toiminnassa.

Verkostojen rakentaminen. Kiinteän ja tavoitelähtöisen yhteistyön rakentaminen muiden oppilaitosten, luomuyritysten, -neuvonnan ja hallinnon kanssa.

Kuva: Outi Vahtila

Tavoitteet

- Hankkeen päätavoitteena on parantaa ruokaketjun opettajien luomusaamista ja edistää verkostoitumista. Tavoitteen saavuttamiseksi järjestetään koulutusta, kartoitetaan olemassa olevaa ja tuotetaan uutta oppimateriaalia ja koulutustuotteita sekä rakennetaan opettajaverkostoja.

Kohderyhmä

- Maatalous-, puutarha-, elintarvike- ja ravitsemisalan koulutuksista vastaavat johtajat ja opettajat ovat tärkein kohderyhmä.
- Tämän lisäksi kohderyhminä ovat luonto- ja ympäristö- sekä metsä- ja matkailualan opettajat. Hankkeen onnistumisen kannalta tärkeintä on tavoittaa opetussuunnitelmista vastaavat henkilöt.

Kuva: Outi Vahvila

Työpaketit

Opettajien täydennyskoulutus

- yhteiset ja alakohtaiset teemat, asiantuntijaluennot, ammattialan opettajien yhteistyönä rakentamat toteutukset sekä henkilökohtainen konsultointi

Alakohtaiset oppimateriaalit ja kansainvälisen tiedon hyödyntäminen

- olemassa olevan oppimateriaalin kartoitus ja pedagoginen muokkaaminen eri aloille soveltuvaksi
- uuden pedagogisesti toimivan, monimediaisen materiaalin tuotanto

Koulutusalan sisäiset ja koulutusalojen väliset verkostot

- luomun integrointi opetukseen, valtakunnallinen yhteistyö eri koulutusasteilla sekä alojen sisällä ja alojen välillä

Luomuoppimis- ja tutkimusympäristöt

- oppilaitosten ja työelämän erilaisten ympäristöjen, esim. maatilojen, puutarhojen, laboratorioiden, ravintoloiden ja muiden tuotantotilojen kartoitus oppimis- ja tutkimuskäyttöön

Kuva: Outi Vahtila

Hankkeen vaiheet

- Verkostojen kokoaminen
- Olemassa olevan oppimateriaalin ja kansainvälisen tiedon kartoittaminen ja arviointi
- Materiaalien alustavan tuotanto- ja päivityssuunnitelman tekeminen
- Koulutussuunnitelman tekeminen
- Täydennyskoulutuksen toteuttaminen ja uuden oppimateriaalin tuottaminen
- Tutkimuksellisten oppimisympäristöjen kartoittaminen

Hankkeen perustamis- ja valmistelu- toimet

Oppimateriaali- kartoitus ja verkostojen rakentaminen

Opetussuunni- telmien kehittäminen

Oppimateriaali- ja koulutus- suunnitelman tekeminen

Täydennyskoulutusten toteutus, oppimateriaalien ja koulutustuotteiden rakentaminen

Tuloksista tiedottaminen

Syksy 2024

Tammi-helmikuu

Maalis-toukokuu

Elo-joulukuu

Vuosi 2026 ja kevät 2027

Elokuu 2027

Kirjanpito- ja talous- hallinto, viestintä, työtilat, tarkennettu projektisuun- nitelma

Oppimateri- aalien tuottajien ja materiaalien kartoitus, ja kohderyhmien kontaktointi

Luomun integrointi opetussuunnitel- miin ja oppimis- ympäristöihin, alakohtaiset tapaamiset

Alakohtaisten materiaalien ja koulutusten suunnittelu

Yhteiset ja alakohtaiset koulutuspäivät ja konsultoinnit, ajanmukaisten oppimateriaalien ja koulutustarjonnan rakentaminen

Luomu- osaajien, oppimateriaali en ja tarjonnan julkistus

Yhteistyö: projektikokoukset, alakohtaiset kehittämiskokoukset, teemapäivät, yhteydenotot eri asiantuntijoihin

Hanketiedotus: uutiskirje, www-sivut ja sosiaalinen media

Hankkeen resurssit ja rahoitus

- Hankkeessa työskentelee noin 10 henkilöä (+ taloushallinnosta vastaavat)
- Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 375.000 euroa, josta avustus 80 % (300.000 €) ja omarahoitusosuus 20 % (75.000 €).
- Hanketta rahoittaa maa- ja metsätalousministeriö. Vastuuviranomaisena toimii Ruokavirasto.

Kuva: Outi Vahtila

Projekti- ryhmä

- **Helsingin yliopisto**, Anne Honkanen ja Ritva Mynttinen
- **Laurea ammattikorkeakoulu**, Petri Vähäkangas ja Mika Vitikka
- **Hämeen ammattikorkeakoulu**, Annika Michelson, Erkki Vihonen, Tuija Pirttijärvi, Sanna Lento ja Outi Vahtila (koordinaattori)

Kuva: Outi Vahtila

Ohjaus- ryhmä

Helsingin yliopisto, Janna Pietikäinen; **Hämeen ammattikorkeakoulu**, Mona-Anitta Riihimäki; **Kansallinen koulutuksen arviointikeskus**, Marja-Liisa Saarilampi; **Laurea ammattikorkeakoulu**, Teemu Sirainen, **Luomuinstituutti**, Sari Iivonen; **Luomuliitto**, Susann Rännäri; **Maa- ja metsätalousministeriö** Suvi-Maria Johansson (pj.); **MTK**, Susanna Aro; **Opetushallitus**, Marjatta Säisä; **ProAgria**, Pirkko Tuominen; **ProLuomu**, Aura Lamminparras; **Ruokavirasto**, Tommi Isosomppi

Kuva: Outi Vantila

Hankkeen viestintä

- Hankkeen verkkosivut
- Osatoteuttajien projektisivut
- Uutiskirje
- Somessa
#LuomuOPE
#luomu
#ruokaketju
- Mukana Ruokaketjun uutiskirjeessä

LuomuOPE

Toteutusaika 16.9.2024 - 31.8.2027

Hankkeessa vahvistetaan ruokaketjun koulutuksesta vastaavien opettajien luomuosaamista, tuotetaan työkaluja omaan opetukseen ja verkostoidutaan. Hanke koostuu neljästä työpaketista:

Opettajien täydennyskoulutus
Alakohtaiset oppimateriaalit, koulutustuotteet ja kansainvälisen tiedon hyödyntäminen
Koulutusalan sisäiset ja koulutusalojen väliset verkostot
Luomuoppimis- ja tutkimusympäristöt

Hanke perustuu Luomupetuksen nykytila ja kehittämistarpeet (LUKOKE) -hankkeen toimenpideehtoihin.

Yhteyshenkilö: Outi Vahtila, outi.vahtila@hamk.fi

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

Kuva: stock.adobe.com